

קבצי הערות התמימים ואנ"ש בלקו"ש חלק י"ח שיחה ד' לפרשת שלח

קובץ הערות התמימים ואנ"ש מנשסתר גליון יא

שיטת המרגלים בנסי מצרים

הת' אהרן משה ברענאן
תלמיד בישיבה

בלקו"ש חלק ח"י פ' שלח שיחה ד. ס"ד מבואר טעות המרגלים "די מרגלים האבן גע'טענה'ט אז די הנהגה נסית פון אויבערשטן איז מתאים נאר אין מדבר, וואו אידן זיינען געווען אפגעזונדערט פון ישוב העולם און אויסגעטאן פון התעסקות אין הוויות עולם הזה - דארט וואו זיי זיינען ניט אונטערווארפן די גדרי הטבע;

בשעת אבער מען קומט אריין אין אן ארץ נושבת . . . און דער טעגליכער סדר החיים איז ע"פ תורה אפגעמאסטן לויט די גדרי ודרכי הטבע - קען מען זיך ניט פירן גלייכצייטיק מיט א הנהגה וואס איז היפך הטבע...

ולכאורה צ"ל דהרי גם כשיצאו בני"מ מארץ מצרים היו נסים, העשר מכות וכדו'. ובמצרים הרי ההנהגה הי' ע"פ טבע ואעפ"כ התנהג הקב"ה באופן נסי היפך הטבע, וא"כ גם בארץ ישראל יכול להיות כזה?

והנה בלקו"ש שם מציין לחלק ד' ע' 1041 ואילך ושם מבאר בארוכה ענין זה. שם אומר (לאחרי הביאור למה לא רצו להכנס לארץ ישראל) "לויט דעם ווערט פארענטפערט וואס ניט קוקנדיק אויף די אלע נסים גלויים ביי יציאת מצרים און קריעת ים סוף, און אויך די נסים גלויים וואס זיינען געווען אין מדבר, האבן די מרגלים גע'טענה'ט . . . כי חזק הוא ממנו".

וממשיך לבאר שמהנסים ונצחון שלמעלה מן הטבע שהיו במדבר אין ראוי על הנהגה בארץ ישראל שאז הי' צ"ל העבודה ד"ארץ נושבת", ואז ההנהגה דכל עניני העולם הוא על פי טבע "און לויט דער הנהגה, קען מען ניט מנצח זיין די "ילידי הענק", וואס זיינען בטבע שטארקער פון די אידן".

אבל עדיין קשה, דהרי במדבר אכן הי' ההנהגה למע' מהטבע אבל במצרים, כנ"ל, הי' ההנהגה ע"פ טבע.

ועוד, דבתחילת הסעיף מסביר, שמוכן למה על-אף כל הנסים שהיו ביצ"מ ובקרי"ס ובמדבר, לא רצו ליכנס לארץ ישראל, אבל בהביאור מסביר רק בנוגע לנסים שהיו במדבר.

ואולי יש לבאר, דבמצרים אכן הי' הנהגה למע' מן הטבע בטבע - אבל זה הי' כשהקב"ה רצה והחליט לעשות הנסים, אבל אין ללמוד מכאן בנוגע כניסה לארץ ישראל - דהרי "אין סומכין על הנס" לכתחילה, וכמבואר בלקו"ש שם.

ולפי"ז מובן למה לא למדו המרגלים מההנהגה בארץ מצרים.

אבל עדיין צ"ב בקושיא הב' מדוע אינו מכאר גם בנוגע לארץ מצרים.